

# Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 22 de Novembre de 1898

Núm. 3.759

### PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Pla. 3.50  
 a provincies trimestre. . . . . Pla. 10.00  
 Extranjer y Ultramar. . . . . Pla. 12.00  
 Anuals, a preus convencionals.

### Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

### PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals  
 librerías d'aquesta ciutat y de fora.  
 En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.  
 No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

## Farmacia Serra

### 12 ANYS

de continuadas curacions y d' una  
acceptació general, son les millors  
probas pera demostrar que

### XAROP SERRA

### La que paga més

### contribució de la pro-

### Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per cró-  
nica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

### TÓS

### vincia.

## Ceps americans

### Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

### ARRELLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

### Fera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

## DOCTOR J. MIRÓ

### OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

## Secció doctrinal

### En defensa propia

Abrecausa aném á la refutació y á la esmena de  
 ciertas proposicions sentadas en «Cartas obertas», per-  
 que 'ns estimariam més ajermanar voluntats y lograr  
 que coincidissin tots los homes de bona voluntat en  
 l' acceptació d' alguns punts concrets, que portissin  
 una próxima y necessaria millora de Catalunya, que  
 no pas tindrer que combatre á personas que, encara  
 que políticas y contagiadas ab los centralistas á outren-  
 ce, son nascudas en aquesta Catalunya, que en mo-  
 ments com los actuals sols deuria veure una sola host  
 en sos fills, units y lligats per una sola idea, aixó es,  
 lo recabar del poder central tot cuan tendeixi á do-  
 nari'l personalitat propia.

A més, desconfiém molt de poguer convencer al  
 autor de las cartas obertas, puig no es fácil que's pu-  
 gan desarrelar conceptes que han informat llarchs anys  
 de vida política y compromisos de partit: empró es-  
 crívim pera l' públich y sembrém la bona llevor, puig  
 que ella ha jermingat ja y ha tret nombrosos tany, y  
 al mirar enderrera podém veure lo camí recorregut y  
 l' present que s' presenta rublert de próximas victo-  
 rias.

Lo senyor Gay se proposá en sas cartas probar—  
segons sas propias expressions—:

1.er Que con las doctrinas sustentadas en el men-  
sage se tiende á allegar elementos para conseguir una al-  
teración de orden público.

2.on Que las ideas regionalistas autonomistas ver-  
tidas en el mensaje en sentido tan radical que casi rayan  
en el separatismo, son perjudiciales para España.

3.er Que aquestas ideas han de resultar más  
perjudiciales para Cataluña que para las demás provin-  
cias de España.

Los qui hagin llegit las cartas obertas de «El Li-  
beral de Reus» podrán jutjar si l' seu autor ha lograt  
demostrar lo que s' proposava y si ls arguments em-  
pleats son de tal manera convincent que quedin sen-  
tadas afirmativament las proposicions abans indica-  
das.

Nosaltres creyém que nó, y que además lo senyor

Gay desconeix lo programa regionalista y las perso-  
nas que dirigeixen aquest moviment.

En las «Cartas obertas»,  
 Doctrina catalanista, y en lo «Catalanismo» publicat l'  
 any 1886 per don Valentí Almirall, trobaria lo senyor  
 Gay la base y descripció del regionalisme catalá, y ab  
 sinceritat devém manifes-ar, que creyém de bona fé  
 que l' coneixement d' aquestas doctrinas y dels ho-  
 mes que las informan farin mudar ó cuan menys  
 atenuar los arguments per éll portats á las cartas  
 obertas.

May, los elements regionalistas han treballat en  
las tenebras de las societés secretas: may han fet res  
contrari á las lleys establertas, y neguem en absolut  
que may hagin incitat á la rebelió.

Lo programa regionalista no ha variat pas densá  
que l' partit que dirigeix lo senyor Gay anava aliat  
en las eleccions ab los regionalistas y si vol atribuir  
als regionalistas una excitació á la rebelió, ¿com es  
qu' ell s' ha trobat molts anys al seu costat, en las  
llyutas electorals y ha acceptat á Diputats provincials  
y á regidors, que al anar ab éll units no han abdicat  
ni una sola vegada de las ideas regionalistas?

Aixó s' queda pera l' partit sagastí cuan no es po-  
der; aixó s' queda pera ls partits nascuts de la revo-  
lució del 68 dels quals tan distanciat estava á las  
horas lo senyor Gay y ab los quals tan ha figurat  
després.

Los regionalistas no han obrat aixis; ni hi obran  
ara, que com cada vegada que han degut exposar las  
sevas queixas, s' han dirigit als poders constituhts y  
ls hi han fet amatents los perills á que s' exposavan  
aquestos poders no satisfent las aspiracions que en  
sa majoria sent lo poble catalá.

¿Y en que funda lo senyor Gay que l' programa  
regionalista tendeix á atraure gent pera una altera-  
ció d' ordre públich? Ho funda en que las promesas  
que en éll se fan alagan al poble y l' poden atraure  
de tal manera que las exigixi ab la revolució.

¡Ah! ¡Senyor Gay! També alagava al poble lo pres-  
supost de la pau y la disminució del exércit, y no  
 obstant aquell período té gran culpa de lo que ha  
succehit després á Espanya. Aquell sí que alagava á  
la gent y servíle d' esgrahó pera agafarse al poder;  
més cuan terribles han sigut las consecuencias d'  
aquellas doctrinas y cuan car las havém pagadas no  
c' h' esforsarse, en probarho que ben patent las toquém  
y las sentim.

Ara mateix, los temors d' alteració d' ordre públich  
 sols lo senyor Gay ha gosat atribuirlos als regiona-  
 listas. Tots los periodichs saben y dihen: ben clar  
 d' ahont bufa la tramontana y per ahont poden vin-  
 dre. Puig que cuan s' arriba en l' estat en que s' tro-  
 ba avuy l' Estat espanyol la tranquilítat té una base  
 més prima que la punta d' una agulla y ls partits po-  
 lítichs espanyols, per confessió mateixa del senyor  
 Gay, nos han deixat un rastre de malalts, que com  
 dantesca visió, atravessa l' Atlántich y s' escampa per  
 tots los àmbits del país excitant l' oji y l' desdeny  
 contra las qui tenian lo deber de ser cuan menys  
 previsors, ó prou valerosos, pera resistir en temps  
 oportú á certa prempsa y á cert públich que de casa  
 estant feya l' guerrero.

### Siska y all' noucentisme

### CUENTO FLAMENCH, D' EN E. CONCIENSE

(Continuació)

Y dit aixó, va correr á la cova, d' ahont torná  
pochs moments després. Posá dos gots demunt de la  
taula, los omplí fins dalt, y digué:

—Vaja, mestre Spinsel, ja que os haveu empenyat  
en marxar, ja vostre felis viatge y á vostra salut! ¿Es  
un bon vas, veritat? A veure, ja que no voleu de cap  
manera acceptar mos bons oficis, dihenme al menos  
quánt importan vostres deutes, y de quina manera  
penseu pagarlos. Ab lo treball sel, quan no s' té co-  
mers, ja saben que no s' guanya gran cosa.

—Es clar que ho sé; pero ningú vé obligat á fer lo  
impossible, y pera la tranquilítat de ma conciencia,  
basta ab que m' tregui l' pá de la boca pera amortisar  
cada any una part de mos deutes. Y si Deu me dona  
llarga vida, ¡quí sab si acabaré per véurels tots redi-  
mites! En fi, jo no crech totalment impossible lo reunir  
en vint anys siscents florins, xavo sobre xavo.

—Donchs siscents florins? ¿De Holanda?

—No, de Brabante. Devia molt més; pero ab la  
venta de la casa pogué pagar algunas cosas.

—Siscents florins de Brabante sols?

—No, son setze stuivers y set diners. Ja veuen que  
conech mos deutes fins lo céntim.

—Bavém un altre vas, Spinsel. Sí, no es del tot  
impossible lo guanyar aixó may; y además crech que  
vostres fills acobarán per repenadirse; tots hem sigut  
joves, y la experiéncia sols los anys nos la poden do-  
nar. Pero ara veig que pera menjar, vaig á buscar uns  
«pastels».

Mestre Van Roosemael, permaneixé ausent molt més  
temps del que era necessari pera portar los «pastels».  
Al tornar posá demunt de la taula un plat plé, y digué  
ab serenitat al conegut sabater:

—Spinsel, nos hem educat junts com bons vehins;  
vostre pare fou lo millor amich que tingué l' meu; hem  
jugat junts quan noys, y fins la edat de catorze anys  
forem tan inseparables com dos germans; no haveu  
sigut may mon enemich, com ho proba l' fet d' haver  
vingut á contarme vostres desgracias, y jo he sigut sem-





# Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACÈUTIC)

Demaneu-les, tots los que tingúeu tós en calsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que ellas consistuixen un precíós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota -Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que s' demania duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelajo, 42

Barña.

# Caramelos Pectorals

DEL

## Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen i fluidifican la biscoitat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en calsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas màjors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avides per los noys á quins es tan difícil ferlos hi pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un próspecte.

Dipòsits en totas las provincias

## Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80 - REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

## Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La Veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenal, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellen-ses», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya). — «El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

## PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

## INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

# ESCORIAS THOMAS

COM ADOB : FOSFATAT

# SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

GARANTIZADAS PURAS  SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo més durader

# NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

## A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

## Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Novembre de 1898

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos Aires los magnífics y ràpids vapors francesos

lo dia 11 de Novembre lo vapor "Provence"  
lo dia 21 de " " " " "Espagne"

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo dia 26 de Novembre pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires lo grandíós y acreditat vapor francés

## FRANCE

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse de Palacio. — Barcelona